

Speciellt för Addisons sjukdom

Svenska Addisonföreningen har tagit fram en amulett som är designad speciellt för Addisons sjukdom. Vi rekommenderar alla med Addisons sjukdom att bära en amulett för sin säkerhet!

Amuletten är tillverkad i Sterling silver.

Information finns på baksidan av amuletten om hur man behandlar en Addisonkris. Finns att köpa hos Svenska Addisonföreningen.

www.addison.se

Amuletten finns att köpa även på engelska, vilket är bra vid utlandsresa. Amuletten finns både med och utan färg.

Ladda gärna ner vår Addison-guide app!

Vi på Svenska Addisonföreningen har utvecklat en app för SmartFones. Du har då alltid information om Addisons sjukdom med dig.

Information från Svenska Addisonföreningen.
Mer information hittar du på www.addison.se

Ge Svenska Addisonföreningen ditt stöd!

Vi är en ideell förening som jobbar med upplysning och stöd till alla med Addisons sjukdom. Ingen skall behöva känna sig ensam.

Bli medlem eller stödmedlem!

Stötta oss i vårt ideella arbete genom att bli medlem eller stödmedlem i Svenska Addisonföreningen!

Vi behöver din hjälp för att kunna hjälpa.

Du kan även ge ett bidrag!

Sätt in pengar på BankGiro 5969-7011 eller gå in på vår hemsida www.addison.se och betala med kort.
Du är välkommen.

Text faktagranskad av: Professor Olle Kämpe, Uppsala Professor Tommy Olsson, Umeå, Dr Mats Ryberg och Dr Per Dahlqvist
Källor: Olsson, Tommy & Valdemarsson, Stig (2007/2008). Läke-medelsboken. Werner Sigbritt (2007), Endokrinologi. Andra upplagan. Liber AB, Stockholm

Information om Addisons sjukdom

Addisons sjukdom är en ovanlig hormonell sjukdom och i Sverige finns totalt omkring 1500 personer med denna diagnos. Sjukdomen är oftast autoimmun det vill säga immunförsvaret angriper kroppens egen vävnad, i det här fallet binjurebarken, vilket gör att den inte kan producera hormoner. Två av de viktigaste hormonerna är kortisol och aldosteron.

Information från Svenska Addisonföreningen.
Mer information hittar du på www.addison.se

Hormoner som fattas vid Addisons sjukdom

Kortisol

Kortisol påverkar en mängd funktioner i kroppens alla celler såsom socker- och proteinomsättning. Mängden kortisol reglerar även bl.a. aptit och vikt. Höga halter av kortisol ökar matlusten och för lite ger sjukdomskänsla, dålig aptit och viktminskning. Vid akuta påfrestningar, t ex infektioner behöver kroppen extra kortisol. En frisk binjurebark ökar vid sådana tillfällen hormonproduktionen medan en person med Addisons sjukdom själv måste öka mängden kortisol med hjälp av tabletter. Kortisol ersätts med hydrokortison-tabletter, Hydrocortone® eller Hydrokortison®.

Aldosteron

Aldosteron ökar kroppens natriumhalt genom att reglera saltutsöndringen i njurarna. När njurarna sparar natrium minskar samtidigt mängden kalium i blodet. Den ökade natriumhalten leder till att kroppen kan behålla vätska och att blodtrycket hålls stabilt. Vid aldosteronbrist ersätts hormonet med tabletter, Florinef®.

DHEA

Dehydroepiandrosteron (DHEA) produceras också i binjurebarken. Det kan påverka välbefinnande hos kvinnor och män och influera sexuell lust hos kvinnor. DHEA omvandlas till andra aktiva hormoner som exempelvis androstendion, testosteron och östrogen. Nivån

av DHEA i blodet minskar kraftigt med åren. Det pågår studier där man ger DHEA, kapslar Prasteron®, till Addisonpatienter men resultaten från studierna är inte entydiga och långtidseffekterna ännu okända.

ACTH

ACTH är ett hormon som produceras i hypofysen och reglerar kortisolomsättningen. Det styr binjurebarkens produktion av kortisol och DHEA medan aldosteron styrs framför allt av hormonet renin som görs i njurarna. Om kortisolhalten i blodet minskar så ökar produktionen av ACTH. Om ACTH-nivåerna blir mycket höga blir man pigmenterad, då ACTH kan stimulera receptorer på pigmentceller i huden.

Symptom vid kortisolbrist

Många symptom på Addisons sjukdom är ospecifika och förekommer vid en rad andra sjukdomar. Här ingår trötthet, svaghet, yrsel, muskelvärk, aptitlöshet, illamående och viktnedgång. Vissa symptom som salthunger och ökad hudpigmentering är mer specifika. I senare stadier av sjukdomen, ofta i samband med en Addisonkris, tillkommer buksmärter och kräkningar.

Diagnos

Vid misstänkt Addisons sjukdom skall behandling ges direkt. Diagnostik kan alltid bedrivas i lugnt skede med hjälp av bl.a. Synacthenntest (kortisolfrisättning efter ACTH-tillförsel), mätning av ACTH och genom analys av 21-hydroxylas-antikroppar,

som är en markör för den autoimmuna destruktionsen av binjurebarken.

Ökad risk för andra autoimmuna sjukdomar

Om man har en autoimmun sjukdom ökar risken för att få flera sådana. De vanligaste associerade autoimmuna sjukdomarna är sköldkörtelinflammation (vilket kan ge låg ämnesomsättning), brist på vitamin B12, och Diabetes Mellitus typ 1. Därför bör sköldkörtelprover, blodsocker och vitamin B12 kontrolleras årligen vid Addisons sjukdom. Ungefär 10% av patienterna med Addisons sjukdom utvecklar vitiligo, en ofarlig förlust av pigmentceller i huden som inte kräver någon behandling.

Magsjuka skall alltid tas på allvar!

Efter insatt behandling med hydrokortison och Florinef® kan de flesta Addisonpatienter leva ett helt normalt liv. Det är dock viktigt att känna till att magsjuka leder till förluster av vätska och salter samtidigt som kroppen inte förmår ta upp kortisonet när det behövs som bäst. Magsjuka kan leda till en Addisonkris.

Livsviktigt!

Det är då av största vikt att snabbt söka sjukvård för att få behandling med intravenös saltlösning och intravenöst hydrokortison, Solu-Cortef®.